

Pers en Voorlichting

Gerecht van de Europese Unie
PERSCOMMUNIQUÉ nr. 16/21
Luxemburg, 17 februari 2021

Arrest in zaak T-238/20
Ryanair DAC / Commissie

**De garantieregeling voor leningen die door Zweden is opgezet om
luchtvaartmaatschappijen met een Zweedse exploitatievergunning door de
COVID-19-pandemie heen te helpen en die is bedoeld om een ernstige verstoring
van de economie van die lidstaat te verhelpen, is verenigbaar met het Unierecht**

Deze regeling wordt geacht in het belang van de Unie te zijn aangenomen

In april 2020 heeft Zweden de Europese Commissie gemeld dat het als steunmaatregel een garantieregeling voor leningen wilde opzetten om luchtvaartmaatschappijen met een Zweedse exploitatievergunning¹ door de COVID-19-pandemie heen te helpen. Deze garantieregeling voor leningen geldt specifiek voor luchtvaartmaatschappijen die op 1 januari 2020 in het bezit waren van een vergunning om commerciële luchtvaartactiviteiten te verrichten, met uitzondering van luchtvaartmaatschappijen die ongeplande vluchten uitvoeren. Het maximale bedrag aan leningen dat op grond van deze regeling wordt gegarandeerd, bedraagt 5 miljard Zweedse kronen (SEK), en de garantie werd tot en met 31 december 2020 verleend voor een periode van ten hoogste zes jaar.

Volgens de Commissie kan de aangemelde regeling worden beschouwd als staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU. Zij heeft de regeling onderzocht in het licht van haar mededeling van 19 maart 2020 met als titel „Tijdelijke kaderregeling inzake staatssteun ter ondersteuning van de economie vanwege de huidige COVID-19-uitbraak”². In haar besluit van 11 april 2020³ heeft zij zich op het standpunt gesteld dat de aangemelde regeling verenigbaar is met de interne markt op grond van artikel 107, lid 3, onder b), VWEU. Volgens die bepaling kunnen steunmaatregelen die dienen om een ernstige verstoring van de economie van een lidstaat te verhelpen als verenigbaar met de interne markt worden beschouwd.

Luchtvaartmaatschappij Ryanair heeft bij het Gerecht van de Europese Unie een beroep tot nietigverklaring van dat besluit ingesteld. De Tiende kamer (uitgebreid) van het Gerecht verklaart dat beroep echter ongegrond. Het Gerecht onderzoekt voor het eerst of een steunregeling die is getroffen om de gevolgen van de COVID-19-pandemie het hoofd te bieden rechtmatig is in het licht van artikel 107, lid 3, onder b), VWEU⁴. Het Gerecht geeft voorts aan hoe de staatssteunregels zich verhouden tot het in artikel 18, eerste alinea, VWEU opgenomen verbod van discriminatie op grond van nationaliteit en het vrije dienstenverkeer.

Beoordeling door het Gerecht

¹ Vergunning die is verleend op grond van artikel 3 van verordening (EG) nr. 1008/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 2008 inzake gemeenschappelijke regels voor de exploitatie van luchtdiensten in de Gemeenschap (PB 2008, L 293, blz. 3).

² PB 2020, C 91 I, blz. 1, zoals gewijzigd bij de mededeling van de Commissie met als titel „Wijziging van de tijdelijke kaderregeling inzake staatssteun ter ondersteuning van de economie vanwege de huidige COVID-19-uitbraak” (PB 2020, C 112 I, blz. 1).

³ Besluit C(2020) 2366 final van de Commissie van 11 april 2020 betreffende steunmaatregel SA.56812 (2020/N) – Zweden – COVID-19: garantieregeling voor leningen aan luchtvaartmaatschappijen.

⁴ In zijn arrest van 17 februari 2021, Ryanair/Commissie ([T-259/20](#)), onderzoekt het Gerecht of een steunregeling die door Frankrijk is getroffen naar aanleiding van de gevolgen van de COVID-19-pandemie voor de Franse luchtvaartmarkt, verenigbaar is met artikel 107, lid 2, onder b), VWEU.

In de eerste plaats toetst het Gerecht het besluit van de Commissie aan artikel 18, eerste alinea, VWEU. Volgens die bepaling is, binnen de werkingssfeer van de Verdragen en onverminderd de daarin gestelde bijzondere bepalingen, elke discriminatie op grond van nationaliteit verboden. Het Gerecht wijst erop dat een van die bijzondere bepalingen artikel 107, lid 3, onder b), VWEU is, en gaat na of de garantieregeling voor leningen op grond van die bepaling verenigbaar met de interne markt kan worden geacht.

In dit verband bevestigt het Gerecht dat het doel van de garantieregeling voor leningen voldoet aan de voorwaarden van artikel 107, lid 3, onder b), VWEU, aangezien **met deze regeling daadwerkelijk wordt beoogd om een ernstige, uit de COVID-19-pandemie voortvloeiende verstoring van de Zweedse economie te verhelpen, en vooral om de vergaande negatieve gevolgen van die pandemie voor de luchtvaartsector in Zweden en dus voor de luchtverbindingen van en naar die lidstaat op te vangen.**

Verder stelt het Gerecht vast dat de beperking van de garantieregeling voor leningen tot luchtvaartmaatschappijen met een Zweedse licentie **geschikt is voor de verwezenlijking van het doel om de ernstige verstoring van de Zweedse economie te verhelpen.** Uit verordening nr. 1008/2008 volgt namelijk dat het bezit van een Zweedse vergunning in de praktijk betekent dat de hoofdvestiging van die luchtvaartmaatschappijen zich op Zweeds grondgebied bevindt en dat de Zweedse autoriteiten verantwoordelijk zijn voor het toezicht op hun financiën en betrouwbaarheid. Het Gerecht merkt op dat de bepalingen van die verordening voorzien in wederzijdse verplichtingen tussen luchtvaartmaatschappijen met een Zweedse vergunning en de Zweedse autoriteiten, waardoor er een specifieke en stabiele onderlinge band is en naar behoren wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 107, lid 3, onder b), VWEU.

Wat voorts de vraag betreft of de garantieregeling voor leningen evenredig is, wijst het Gerecht erop dat de luchtvaartmaatschappijen die in aanmerking komen voor de steunregeling in grote mate bijdragen aan de beschikbaarheid van frequente verbindingen van en naar Zweden, zowel wat vracht- als passagiersvervoer betreft, en dat dit strookt met het doel om ervoor te zorgen dat Zweden goed bereikbaar is. Indien die steunregeling was uitgebreid tot niet in Zweden gevestigde luchtvaartmaatschappijen, had dat doel niet kunnen worden bereikt.

Gelet op de verscheidenheid aan situaties bevestigt het Gerecht ook dat de Commissie geen beoordelingsfout heeft gemaakt door te oordelen dat **de onderzochte steunregeling niet verder gaat dan noodzakelijk is om het door de Zweedse autoriteiten nagestreefde doel te bereiken.** Dat doel is cruciaal, aangezien Zweden eind maart 2020 heeft geconstateerd dat het passagiersverkeer op de drie grootste Zweedse luchthavens met ongeveer 93 % was gedaald.

Op basis van die bevindingen bevestigt het Gerecht dat het doel van de garantieregeling voor leningen voldoet aan de eisen van de uitzondering van artikel 107, lid 3, onder b), VWEU en dat de regeling voor het verlenen van die steun niet verder gaat dan noodzakelijk is om dat doel te bereiken. Die regeling vormt dus ook geen door artikel 18, eerste alinea, VWEU verboden discriminatie.

In de tweede plaats toetst het Gerecht het besluit van de Commissie aan het in artikel 56 VWEU genoemde vrije dienstenverkeer. Het Gerecht herinnert eraan dat die basisvrijheid niet als zodanig van toepassing is op vervoersgebied. Op dat gebied geldt er een specifieke wettelijke regeling, waarvan verordening nr. 1008/2008 deel uitmaakt. Het doel van die verordening is juist om de voorwaarden vast te stellen waaronder het beginsel van vrij dienstenverkeer wordt toegepast in de luchtvaartsector. Ryanair heeft echter niet aangevoerd dat die verordening is geschonden.

In derde plaats wijst het Gerecht het middel af waarmee betoogd wordt dat de Commissie haar verplichting niet is nagekomen om de gunstige gevolgen van de steun af te wegen tegen de negatieve gevolgen van die steun voor de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt, en voor de handhaving van een onvervalste mededinging. Het Gerecht merkt op dat artikel 107, lid 3, onder b), VWEU geen dergelijke afweging voorschrijft, **aangezien steunmaatregelen die worden genomen om een ernstige verstoring van de economie van een lidstaat te verhelpen, zoals de onderzochte garantieregeling voor leningen, worden geacht in het**

belang van de Unie te zijn getroffen wanneer deze maatregelen noodzakelijk, passend en evenredig zijn.

Ten slotte wijst het Gerecht het middel af dat gebaseerd is op de vermeende schending van de motiveringsplicht. Het oordeelt bovendien dat niet hoeft te worden nagegaan of het middel inzake schending van de aan artikel 108, lid 2, VWEU ontleende procedurele rechten gegrond is.

NOTA BENE: Tegen de beslissing van het Gerecht kan binnen een termijn van twee maanden en tien dagen vanaf de betekening ervan een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening worden ingesteld bij het Hof.

NOTA BENE: Het beroep tot nietigverklaring strekt tot nietigverklaring van met het recht van de Unie strijdige handelingen van de instellingen van de Unie. Onder bepaalde voorwaarden kunnen de lidstaten, de Europese instellingen en particulieren bij het Hof van Justitie of het Gerecht een beroep tot nietigverklaring instellen. Indien het beroep gegrond is, wordt de handeling nietig verklaard. De betrokken instelling moet in voorkomend geval voorzien in de door de nietigverklaring van de handeling ontstane leemte in de regelgeving.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Gerecht niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106